

Cynnwys y Ddogfen Ymgysylltu Graidd

	Rhagair gan Dr Jane Dickson, Cyfarwyddwr Clinigol – Iechyd Rhywiol ac Atgenhedlol, Bwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan	2
1	Cyflwyniad	3
2	Beth yw Gwasanaethau Iechyd Rhywiol ac Atgenhedlol?	5
3	Pwy sy’n Defnyddio’r Gwasanaethau Hyn?	6
4	Sut y Caiff Gwasanaethau Iechyd Rhywiol ac Atgenhedlol eu Cyflenwi ar Hyn o Bryd?	8
5	Opsiynau a Ystyrir Mewn Ymateb i’r Heriau a Wynebwr	13
6	Y Model Newydd Arfaethedig	14
7	Manteision, Anfanteision y Model Newydd Arfaethedig	17
8	Llinell Amser	18
9	Sut y Gallwch Chi Chwarae Rhan	20

Atodiadau

A	Geirfa Termiau	22
B	Llwybrau Cludiant	22
C	Gwasanaethau Amgen	23
D	Asesiad o’r Effaith ar Gydraddoldeb	24
E	Cwestiynau Cyffredin	24

Rhagair gan Dr Jane Dickson, Cyfarwyddwr Clinigol – Iechyd Rhywiol ac Atgenhedlol, Bwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan

Mae Gofal Iechyd Rhywiol yn hawl dynol sylfaenol. Yn y gorffennol, darparwyd gwahanol rannau o'r gwasanaeth Gofal Iechyd Rhywiol mewn gwahanol leoedd e.e. yn aml, darparwyd dulliau atal cenhedlu (Cynllunio Teulu) mewn Clinigau Cynllunio Teulu Lleol, tra darparwyd gwasanaethau rheoli heintiau rhywiol mewn ysbyty. Mae sawl peth wedi newid, ond y peth pwysicaf yw y dylai gofal iechyd rhywiol fod yn 'gyfannol', yn yr ystyr y gellir darparu eich holl anghenion mewn un lle, yn hytrach na bod angen sawl ymweliad gwahanol. Os oes ar ferched angen gosod coil, gwirio am heintiau rhywiol a chael cymryd prawf ceg y groth, dylai bod modd gwneud hyn mewn un lle, yn ystod un apwyntiad.

Cyn y pandemig COVID-19, roedd gwasanaethau wedi'u lleoli dros ardal eang ar draws pum bwrdeistref sirol Bwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan (BIPAB), ond ni ellid gwarantu'r gofal yr oedd ar gleifion ei angen. Rydym yn cynnig ail-ddylunio Gwasanaethau Iechyd Rhywiol ac Iechyd Atgenhedlol ar draws ardal Bwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan, fel y gall pawb gael mynediad at wasanaeth cyson, sy'n darparu eu holl anghenion sylfaenol o ran gofal iechyd rhywiol, yn nes at adref.

Ceir sawl modd newydd o ddarparu Gwasanaethau Iechyd Rhywiol ac Atgenhedlol, fel y rheiny sydd ar gael ar-lein neu mewn fferyllfeydd. Byddai Bwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan yn hoffi darparu gwasanaeth sy'n cefnogi'r modelau newydd hyn, i sicrhau bod ein cleifion yn cael gofal cyson, yn y lle iawn, y tro cyntaf.

Rydym yn awyddus iawn i'ch gwahodd i gyflwyno eich barn am ein model arfaethedig at y dyfodol, fel yr awn ati i weithio gyda'n staff a'n cymunedau i adeiladu Gwasanaeth Iechyd Rhywiol ac Atgenhedlol modern a chyfannol.

1. Cyflwyniad

Caiff y ddogfen hon ei rhannu â'r cyhoedd ar draws ardal Bwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan er mwyn ymgysylltu â chychwyn sgwrs am sut y gellid cyflenwi Gwasanaethau Iechyd Rhywiol ac Atgenhedlol (IRhA) yn y dyfodol.

Yn ystod ein gwaith ymgysylltu, ein nod yw sicrhau ymrwymiad y cyhoedd a defnyddwyr y gwasanaeth yn y broses, a'u bod yn rhan ohoni, eu bod yn deall y newidiadau arfaethedig, ac yn gallu cynnig eu barnau, eu syniadau a chodi unrhyw bryderon.

Bydd y ddogfen hon ac atodiadau pellach yn:

- Egluro'r newidiadau arfaethedig
- Nodi, amlinellu ac egluro unrhyw effaith bosibl y caiff y newidiadau ar wasanaethau cyfredol
- Disgrifio'r broses o roi gwybodaeth a sut y gall y cyhoedd wneud sylwadau ar y cynnig

Ar ôl ystyried y cynigion a gynhwysir o fewn y papur hwn, gobeithiwn y gwnewch chi rannu eich barnau, eich meddyliau a'ch syniadau â ni. Cynigiwn holiadur digidol ar ddiwedd y papur hwn i chi glicio arno a darparu eich adborth, ac estynnwn wahoddiad i chi hefyd i ymuno â ni yn un o'n digwyddiadau ymgysylltu ar-lein.

Rydym yn cydnabod y gallai'r ddogfen gynnwys rhai termau meddygol, felly fe all yr Eirfa Termau a ddarperir yn yr Atodiadau fod o gymorth i chi.

Pwy sy'n Cymryd Rhan yn yr Ymgysylltu?

Mae'r cyfle hwn i ymgysylltu yn cael ei arwain gan:

Yr Is-adran Teulu a Therapiau – Bwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan

Y poblogaethau a gynhwysir yw:

- Blaenau Gwent
- Torfaen
- Sir Fynwy
- Caerffili
- Casnewydd
- De Powys*

*Gall preswylwyr De Powys gael mynediad at ystod o wasanaethau yn ardal BIPAB, gan gynnwys gwasanaethau hunanatgyfeiriad ar gyfer heintiau a drosglwyddir yn rhywiol, ynghyd â gwasanaethau arbenigol trwy atgyfeiriad gan eu Meddyg Teulu

Cefndir a Chyd-destun Hanesyddol

Mae Gwasanaethau Cynllunio Teulu'n ffurfio rhan o Wasanaeth Iechyd Cyhoeddus y GIG, ac fe'u darperir mewn lleoliad yn y gymuned neu ysbyty.

O ran gwasanaethau a leolir yn y gymuned, fe'u sefydlwyd ar draws Gwent, yn aml mewn eiddo bach, na chawsant eu hadeiladu i'r pwrpas, a oedd yn cynnig amrywiaeth o ddulliau atal cenhedlu, ond gydag oriau agor cyfyngedig iawn. Roedd gan sir Gwent nifer fawr o leoliadau bach ym mhob un o'r pum bwrdeistref, y bu'n anodd eu cynnal am sawl rheswm, gan gynnwys y ffaith bod llai o Feddygon a Nyrsys ar gael i redeg pob clinig. Hefyd, roedd y mwyafrif o ddulliau atal cenhedlu a ddarparwyd yn golygu bod rhaid ymweld â'r clinigau hyn yn rheolaidd, bo hynny'n fisol, yn chwarterol, neu bob chwe mis, ynghyd â darparu apwyntiadau wyneb yn wyneb i fwy o bobl. Roedd mynediad at bob un o'r clinigau hyn yn agored, ac felly nid oedd angen apwyntiad. O ganlyniad i hyn, roedd cyflenwi gwasanaethau ar draws cymaint o glinigau yn her.

O ran triniaethau ar gyfer cyflyrau iechyd rhywiol mwy cymhleth, bu rhaid cynnig y rhain mewn clinigau Meddygaeth Genhedlol-wrinol (MGW/GUM) o fewn safleoedd ysbyty, a hynny ar sail apwyntiad yn unig.

Mae'r gwasanaethau hyn hefyd yn darparu profion am ddim a thriniaeth ar gyfer heintiau a drosglwyddir yn rhywiol (STI). Fe'u lleolwyd yng Nghanolfan Cordell yng Nghasnewydd, sy'n dal i gynnig gwasanaeth i'r mwyafrif o gleifion â symptomau sy'n awgrymu bod ganddynt heintiau a drosglwyddwyd yn rhywiol.

Ar ddechrau'r 2000au, yn unol â deddfwriaeth Llywodraeth Cymru, fe gafodd y ddau wasanaeth eu huno (integreiddio) i ddarparu Gwasanaeth IRhA mwy cyfannol, a bu staff yn gweithio ledled lleoliadau o fewn y gymuned ac mewn ysbytai. Fodd bynnag, er yr integreiddio hwn hyd yn oed, roedd y mwyafrif o gleifion 'symptomatig' yn dal i fod angen mynychu Canolfan Cordell. Pum mlynedd yn ôl, sefydlwyd rhagor o wasanaethau ar gyfer heintiau a drosglwyddir yn rhywiol yn Ysbyty Aneurin Bevan (YAB) yng Nglynebwy. Fodd bynnag, mae'r gwasanaeth hwn yn cynnig llai o oriau, ac wedi'i gyfyngu i'r rheiny ag anghenion mwy cymhleth. Mae'r gangen hon o'r gwasanaeth yn eithriadol o boblogaidd ymhlith defnyddwyr yng ngogledd ardal y Bwrdd Iechyd.

2. Beth yw Gwasanaethau Iechyd Rhywiol ac Atgenhedlol?

Mae Gwasanaethau Iechyd Rhywiol ac Atgenhedlol yn **darparu gwybodaeth, cyngor a chymorth ynghylch ystod o faterion iechyd rhywiol**, fel Heintiau a Drosglwyddir yn Rhywiol (STI's), atal cenhedlu, perthnasau, yn ogystal â beichiogrwydd heb ei gynllunio. Yn ardal Bwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan (Blaenau Gwent, Caerffili, Casnewydd, Sir Fynwy a Thorfaen), rydym ar hyn o bryd yn cynnig ystod o wasanaethau, chwe diwrnod yr wythnos.

Mae'r gwasanaethau hyn yn cynnwys:

- Ystod o ddulliau atal cenhedlu, profion beichiogrwydd, profion am heintiau a drosglwyddir yn rhywiol, cytoleg (profion ceg y groth, sgrinio serfigol)
- Gwasanaethau i grwpiau sy'n agored i niwed o fewn y gymuned (Allgymorth)
- Triniaeth ar gyfer heintiau cymhleth a drosglwyddir yn rhywiol a Thriniaeth HIV
- Brechu ar gyfer Hepatitis, Feirws Papiloma Dynol (HPV)
- Clinigau ar gyfer gofal erthyglu, cwnsela seicorywiol a'r menopos
- Fasdoriadau

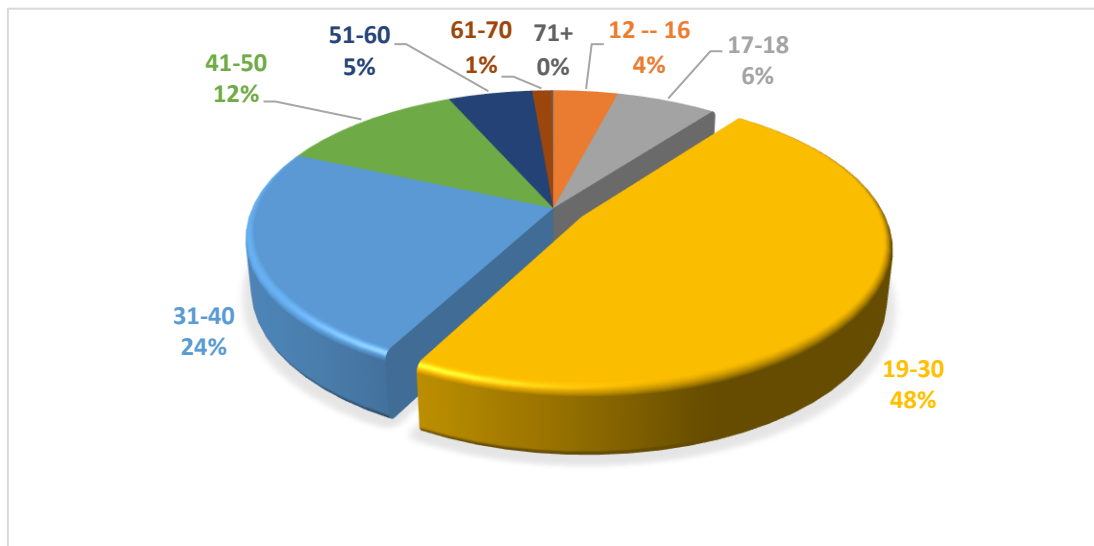
3. Pwy sy'n defnyddio'r Gwasanaethau hyn?

Yn seiliedig ar ddata o ran demograffeg defnyddwyr gwasanaeth a gasglwyd gan Fwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan rhwng Mawrth 2020 a Medi 2021:

Gwybodaeth Am Oedran Ein Defnyddwyr Gwasanaeth

- Mae'r mwyafrif helaeth o'n defnyddwyr gwasanaeth rhwng 18-40 (72%).
- Mae ystod oedran y gweddill o'n defnyddwyr gwasanaeth wedi'i rhannu fel a ganlyn:
 - Oedrannau 12-18 (10%)
 - Oedrannau 41-60 (17%)
 - Oedrannau 61+ (1%)

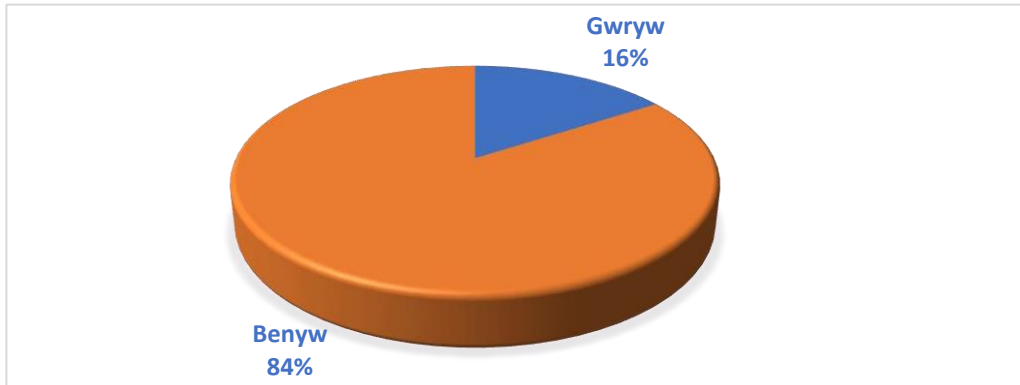
Dengys hyn yn y siart isod (Ffigur 1)



Ffigur 1

Hunaniaeth Ein Defnyddwyr Gwasanaeth o Ran Rhywedd

- Mae 84% o'r rheiny sy'n cael mynediad at ein gwasanaethau yn uniaethu â bod yn fenywaidd, ac mae 16% yn uniaethu â bod yn wrywaidd (Ffigur 2).



Ffigur 2

Hunaniaeth Ein Defnyddwyr Gwasanaeth o Ran Cenedligrwydd

- Mae 77% o'n defnyddwyr gwasanaeth yn uniaethu â bod yn Wyn-Prydeinig, 17% yn Ddu-Prydeinig, gyda 6% yn uniaethu â bod o grwpiau Du, Asiaidd ac Ethnig Lleiafrifol (BAME) eraill.

Mae'r boblogaeth sy'n cael mynediad at ein gwasanaethau yn llawer mwy na hynny ar gyfer practis Meddyg Teulu, ond nid ydynt yn ymweld â'r gwasanaethau'n aml, ac nid yw'r gwasanaethau hynny'n ymwneud â chlefydau cronig.

Dyma pa mor aml y mynychir ein gwasanaethau ar gyfartaledd:

- Bob tair wythnos ar ddeg ar gyfer y pigiad atal cenhedlu
- Bydd y mwyafrif o ddefnyddwyr gwasanaeth yn ymweld â'r gwasanaeth yn achlysurol i asesu/trin haint a drosglwyddir yn rhywiol
- Bob pump i ddeng mlynedd ar gyfer coil
- Bob tair blynedd ar gyfer mewnbllaniad
- Yn flynyddol ar gyfer pils atal cenhedlu
- Bob tair i bum mlynedd ar gyfer prawf ceg y groth

4. Sut y Caiff Gwasanaethau Iechyd Rhywiol ac Atgenhedlol eu Cyflenwi ar Hyn o Bryd?

Darperir Gwasanaethau IRhA ar dair lefel. Mae'r tablau isod yn dangos lefelau'r gofal a ddarperir ac yn lle mae Bwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan yn darparu ei glinigau ar hyn o bryd (Tablau 1 a 2).

Tabl 1.

Lefel 1 (a ddarperir o bob clinig)	- Profion beichiogrwydd - Condomau - Pils atal cenhedlu - Pigiadau atal cenhedlu - Cytolog (profion ceg y groth, sgrinio serfigol) - Profi am Glamydia a Gonorea lle nad oes gan glaf symptomau - Triniaeth ar gyfer Clamydia anghymleth
Lefel 2 (dim ond ar gael mewn clinigau cymunedol pan fo aelod staff arbenigol ar gael)	- Gosod a thynnu mewnblaniadau atal cenhedlu - Coiliau atal cenhedlu - Diagnosis a thriniaeth ar gyfer Herpes, rhai Dafadennau Gwenerol, triniaeth ar gyfer Clamydia cymhleth - Allgymorth/gofal a rheolaeth o rai sy'n agored i niwed sydd mewn perygl o gam-fanteisio rhywiol - Profion gwaed ar gyfer heintiau a drosglwyddir yn rhywiol a gludir yn y gwaed
Lefel 3 (dim ond o Ganolfan Cordell ar hyn o bryd)	- Brechu – Hepatitis, Feirws Papiloma Dynol - Yr holl heintiau cymhleth a drosglwyddir yn rhywiol y mae eu profion yn gofyn am fynediad prydlon i labordai – Sifilis, HIV, Gonorea, Dafadennau sy'n gofyn am gryotherapi, cleifion â symptomau o ran lymphiau, chwyddau, rhedlifau ac ymddygiad rhywiol sy'n peri risg uchel - Diagnosis HIV - Proffylaxis Ôl-gysylltiad (PEP) â HIV - Triniaeth yn dilyn ymosodiadau rhywiol
Gwasanaethau lefel 3 arbenigol eraill a ddarperir gennym (Nid oes unrhyw gynlluniau i newid y rhain ar hyn o bryd)	- Gofal Menopos Arbenigol - Tynnu mewnblaniadau dwfn a rheoli cymhlethdodau o ran mewnblaniadau - Rheoli Coiliau Cymhleth - Cwnsela seicorywiol - Gofal erthyglu - Rheoli HIV a Phroffylaxis Cyn-gysylltiad (PREP) â HIV

Dyma yn lle y rhedir y clinigau ar hyn o bryd ([Darperir Lefel y Gofal mewn cromfachau](#))

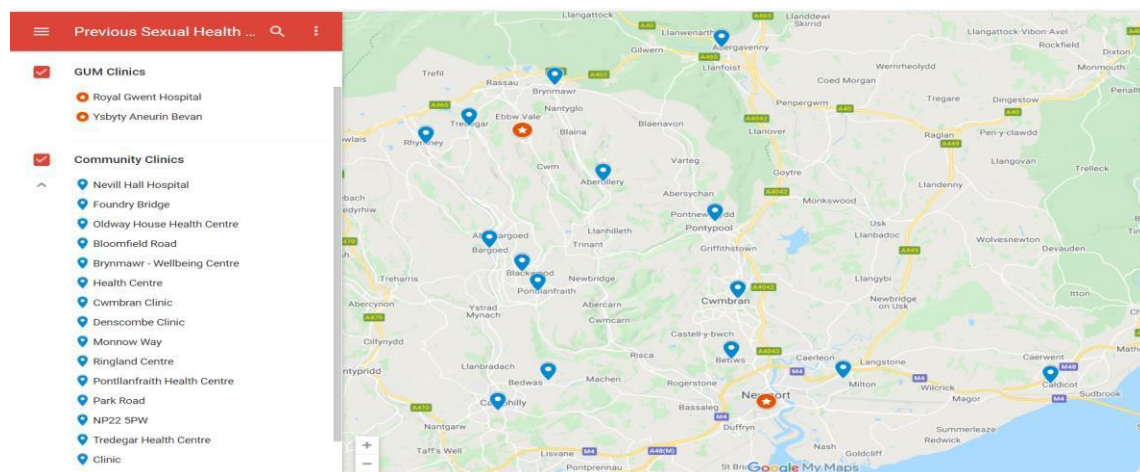
Tabl 2.

	Casnewydd	Torfaen	Caerffili	Blaenau Gwent	Sir Fynwy
Bore Dydd Llun	Canolfan Cordell 9-12 (2/3)	Cwmbrân 9.30-12(2)	Coed-duon 9.30-12 (1) Pontllanfraith 9.30-12 (1)	Tredeggar 9.30-12(1) Abertyleri 3.30-5.30(1)	
Pnawn Dydd Llun	Canolfan Cordell 1-4 (2/3) Betws 1.30-4.30 (2)	Pont-y-pŵl 1.30-4(1)	Pontllanfraith 1.30-4 (1)		
Nos Lun	Canolfan Cordell 5-7.30 (2/3)		Bargoed (5.30-7.30) (2)		
Bore Dydd Mawrth	Canolfan Cordell 9-12 (2/3)	Cwmbran 9.30-12(1)			
Pnawn Dydd Mawrth	Canolfan Cordell 1-4 (2/3)		Denscombe 3.30-5 (1) Rhymni 3.30-5.30(1)		
Nos Fawrth			Denscombe 5.30-7.30 (2)		
Bore Dydd Mercher				Ysbyty Aneurin Bevan (YAB) 9.30-12 (1)	
Pnawn Dydd Mercher	Canolfan Cordell 12-4 (2/3)		Trethomas 2.30-5(1)	Ysbyty Aneurin Bevan (YAB) 1.30-4(2)	Cil-y-Coed 3-5 (1)
Nos Fercher	Canolfan Cordell 5-7.30 (2/3)	Cwmbran 5.30-7.30 (2)		Ysbyty Aneurin Bevan (YAB) 4.30-7(1)	
	Canolfan Cordell			Abertyleri 9.30-12(2)	

Bore Dydd Iau	9-12(2/3) Ringland 9-12 (1)				
Pnawn Dydd Iau	Canolfan Cordell 1-4(2/3)	Cwmbran 3-5 (1)	Pontllanfraith 3-5 (1)		
Nos Iau		Cwmbran 5.30-7.30 (2)	Pontllanfraith 5.30-7.30(2)		
Bore Dydd Gwener	Canolfan Cordell 9-12(2/3)		Rhymni 9.30-12 (1) Denscombe 9.30-12 (1)	Ysbyty Aneurin Bevan (YAB) 9.30-12 (1)	
Pnawn Dydd Gwener	Canolfan Cordell 1-4(2/3)			YAB 1.30-4(1)	
Dydd Sadwrn		Cwmbran (1,2,3)			

Daearyddiaeth

Dengys y map isod leoliad presennol y clinigau:



Caiff y model presennol ei weithredu o ddau safle ar bymtheg ledled ardal y Bwrdd Iechyd. Lleolir dau Glinig Meddygaeth Genhedlol-wrinol (MGW/GUM) yn Ysbyty Brenhinol Gwent yng Nghasnewydd ac Ysbyty Aneurin Bevan yng Nglynebwy. Ceir pymtheg o glinigau cymunedol ar hyn o bryd. Caiff cleifion o bob un o'r bwrdeistrefi fynediad at wasanaethau, yn ogystal â chleifion o ardal Bwrdd Iechyd Addysgu Powys.

Dros flynyddoedd diweddar, mae'r Bwrdd wedi sylwi ar dri newid mawr o ran sut rydym yn cyflenwi ein gwasanaethau:

- Yn gyntaf, gall cleifion gael mynediad at Wasanaethau Iechyd Rhywiol ac Atgenhedlol trwy wahanol ddarparwyr (Meddygon Teulu a Fferyllfeydd), trwy gael presgripsiynau sy'n para am flwyddyn a thrwy fentrau profi gartref, fel [Cymru Chwareus](#).
- Yn ail, nid yw'r trefniant presennol yn diwallu anghenion y rheiny sydd angen triniaeth fwy cymhleth, y maent yn dal i orfod teithio i Ganolfan Cordell. Mae cyflenwi gwasanaethau o un safle yng Nghasnewydd yn broblem, ac nid yw mwyach yn ddymunol nac yn gynaliadwy, o ystyried anghenion a disgwyliadau'r boblogaeth fel y mae'r rheiny'n newid.
- Yn drydydd, mae'r pandemig Covid-19 wedi gofyn i ni weithredu yn ôl anghenion cleifion, fel y maent yn newid, mewn cyfnod byr. I wneud y gorau o'n gwasanaeth yn ystod COVID, cyflwynwyd system frysbenno dros y ffôn, ac fe ganolbwyntiwyd gwasanaethau mewn clinigau allweddol ledled ardal y Bwrdd Iechyd. Rhoddodd hyn gyfle i ni brofi model gwahanol ar gyfer Gwasanaethau Iechyd Rhywiol. Gwelsom fod hyn yn golygu bod llai o glinigau'n orlawn, nad oedd gorfod cau cymaint o glinigau ar yr rybudd, a bod llai o ddefnyddwyr gwasanaeth yn cael eu gwrthod.

Dyma'r rhesymau dros ein dymuniad i sefydlu Hwb Iechyd Rhywiol ym mhob bwrdeistref, sy'n gallu cyflenwi Gwasanaethau IRhA mewn modd tecach, ledled ardal y Bwrdd Iechyd.

Felly dyma'r adeg ddelfrydol i newid y modd yr ydym yn cyflenwi ein gwasanaeth. Gallwn addasu i anghenion ein cleifion fel y maent yn newid, ynghyd â darparu oriau hirach, sicrhau bod mwy o staff arbenigol ar gael, a bod rhagor o wasanaethau'n cael eu darparu yn y gymuned.

Pam Fod Angen i'r Gwasanaeth Newid

Mae gofynion ac anghenion cleifion, fel y mae'r rheiny'n newid, ynghyd â chymhlethdod cynyddol y gwasanaeth, yn golygu bod sawl factor sy'n sbarduno newid:

Y Galw am Wasanaethau

- Y cynnydd yn nifer yr achosion o heintiau a drosglwyddir yn rhywiol. Rhwng 2011 a 2018 gwelwyd cynnydd o 261% yn niferoedd yr achosion o Sifilis yng Ngwent, ynghyd â chynnydd o 73% mewn achosion o Herpes, ac roedd niferoedd yr achosion o Glamydia wedi dyblu. Yng Nghasnewydd y ceir y nifer uchaf ond un o achosion o Glamydia a Gonorrhea yng Nghymru.
- Yr angen i gynyddu'r ddarpariaeth o sgrinio serfigol, sydd ar y lefel isaf ers deng mlynedd (dim ond 77.8% o ferched sy'n cael eu profi).

Profiadau Cleifion

Nifer y cwynion gan gleifion am amryw resymau, gan gynnwys:

- Cau clinigau ar fyr rybudd
- Ddim yn gallu cael mynediad at y math iawn o ofal yn eu clinig lleol
- Ciwiau gormodol o dan y model galw i mewn, ynghyd â'r pryder mae hyn yn ei greu
- Cael eu gwrthod pan fo clinigau'n llawn, sy'n golygu gorfod ymweld â hwy sawl gwaith
- Ychydig iawn o ddewis i gleifion o ran y clinigau y byddai'n well ganddynt eu mynychu

Staffio

- Oherwydd nifer y clinigau sy'n cael eu darparu ar hyn o bryd ledled ardal y Bwrdd Iechyd, yn aml, mae niferoedd y staff clinigol sydd ar gael yn annigonol, a'r cyfuniad ohonynt yn anghyson
- Yr amser y gellid ei ddefnyddio gan staff mewn clinig sy'n cael ei golli oherwydd eu bod yn gorfod teithio rhwng safleoedd
- Ddim yn gallu mentora staff iau yn effeithiol
- Llai o'r gweithlu â sgiliau priodol, sy'n gwneud recriwtio'n anodd

Ystadau

- Cyfleusterau clinigol gwael mewn rhai safleoedd, gyda chapasiti cyfyngedig o ran darpariaeth band eang, sy'n gwneud cyflenwi gwasanaethau'n her
- Nid yw sawl un o'r safleoedd ar lwybrau cludiant rheolaidd er mwyn cefnogi gwasanaethau profi am heintiau a drosglwyddir yn rhywiol
- Mae mannau disgwyl mewn clinigau yn annigonol ar gyfer nifer y cleifion
- Nid yw safleoedd llai mor effeithlon o ran trosiant/archebu stoc, sy'n cynnwys meddyginiaethau a brechlynnau

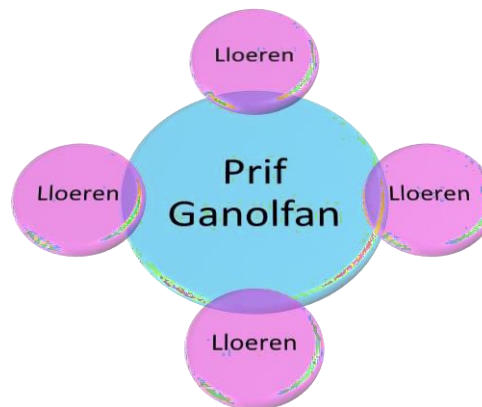
5. Opsiynau a Ystyriwyd Mewn Ymateb i'r Heriau a Wynebir

Mewn ymateb i'r heriau a nodwyd a wynebir gan y gwasanaeth, ystyriwyd yr opsiynau a ganlyn:

Opsiwn Un:	Cynyddu'r gweithlu presennol Mae'r gwasanaeth yn parhau i hysbysebu er mwyn recriwtio staff, ond cydnabyddir ar hyn o bryd bod prinder o glinigwyr â'r sgiliau priodol ledled y wlad. Felly nid oedd modd cyflenwi'r opsiwn i gynyddu'r gweithlu presennol oherwydd heriau o ran recriwtio.
Opsiwn Dau:	Parhau â'r model presennol Byddai'r opsiwn i barhau â'r model presennol yn golygu y byddai'r heriau cyfredol yn parhau, heb unrhyw newid neu welliant o ran y profiad i gleifion. Cytunwyd nad oedd y model hwn yn gweithio i gyflawni gwasanaeth teg ar draws ardal Bwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan.
Opsiwn Tri:	Creu model newydd Model newydd sy'n darparu gwasanaeth wedi'i gyfuno, sy'n cynnig oriau hirach ar draws nifer o safleoedd, ynghyd â chynnig ystod ehangach o driniaethau i'r boblogaeth gyfan, a hynny ar sail fwy cyfartal. Ni fyddai angen cyflogi rhagor o staff i wneud hyn, a byddai'n caniatáu i'r gwasanaeth foderneiddio a darparu profiad gwell i gleifion, gyda model mwy cyfannol. Cafodd y model a gynigir ei lywio gan arferion gorau presennol ac fe'i cefnogir yn llawn gan y Cyngor Iechyd Cymuned (CIC). Cytunwyd mai'r model hwn oedd yr opsiwn a ffefrir, ac fe'i hamlinellir yn fanylach isod.

6. Y Model Newydd Arfaethedig: Model Prif Ganolfan a Lloerennau

Bydd y model newydd arfaethedig yn seiliedig ar fodel 'Prif Ganolfan a Lloerennau', lle ceir 'prif ganolfan'/'hwb', ym mhob bwrdeistref, ynghyd â sawl 'canolfan loeren' hefyd lle gellir cyflenwi gwasanaethau. Mae hyn yn cefnogi'r bwriad o ddarparu gwasanaethau'n nes at adref.



Bydd y model hwn yn ein galluogi i newid ein gwasanaeth fel y gall cleifion dderbyn eu holl driniaeth iechyd rhywiol a dulliau atal cenhedlu yn eu hardal leol, a hynny gan dîm o nyrsys a meddygon â'r sgiliau i ddarparu pob lefel o ofal a thriniaeth. Bydd hefyd yn caniatáu i ni ddarparu apwyntiadau hirach, ynghyd â gwasanaethau y tu allan i oriau 9yb i 5yh (h.y. ymestyn clinigau tan 7:30yh), gan fod y mwyafrif o glinigau'n brysurach y tu allan i oriau swyddfa arferol.

Cafodd y dewis o glinigau ar gyfer y model 'Prif Ganolfan a Lloerennau' ei lywio gan asesiad o'r ddarpariaeth o safbwynt daearyddol, y drefn orau o ran cael mynediad at wasanaethau, adborth gan gleifion, argaeledd safleoedd o fewn yr ystâd, ynghyd â chapasiti o ran y gweithlu (gan gydnabod bod Gwasanaethau Iechyd Rhywiol yn fregus, yn enwedig o ran y staff meddygol sydd ar gael).

Prif Ganolfannau neu 'Hybiau'

Cynigir y lleoliadau a ganlyn ar eu cyfer:

Bwrdeistref	Clinig
Casnewydd	Canolfan Cordell
Torfaen	Clinig Cwmbrân
Blaenau Gwent	Ysbyty Aneurin Bevan
Sir Fynwy	Ysbyty Nevill Hall
Caerffili	Tŷ Oldway House, Bargoed

Lloerennau

I gefnogi'r model 'Prif Ganolfan a Lloerennau', cynigir y lleoliadau Lloeren a ganlyn:

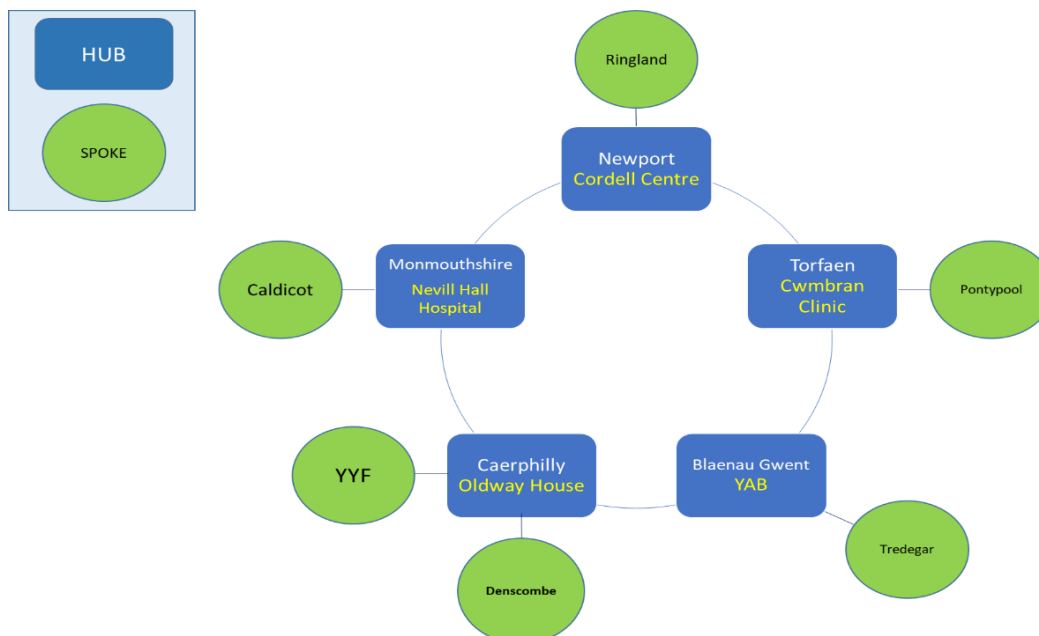
Bwrdeistref	Clinig
Casnewydd	Ringland
Torfaen	Pont-y-pŵl
Blaenau Gwent	*Brynmawr
Sir Fynwy	Cil-y-Coed
Caerffili	Ysbyty Ystrad Fawr (YYF) (triniaethau) Denscombe (Ganolfan Gasglu)

* Canolfan Adnoddau Tredegar ar ôl ei hagor, ond tan hynny, Brynmawr

Y Model Prif Ganolfan a Lloerennau

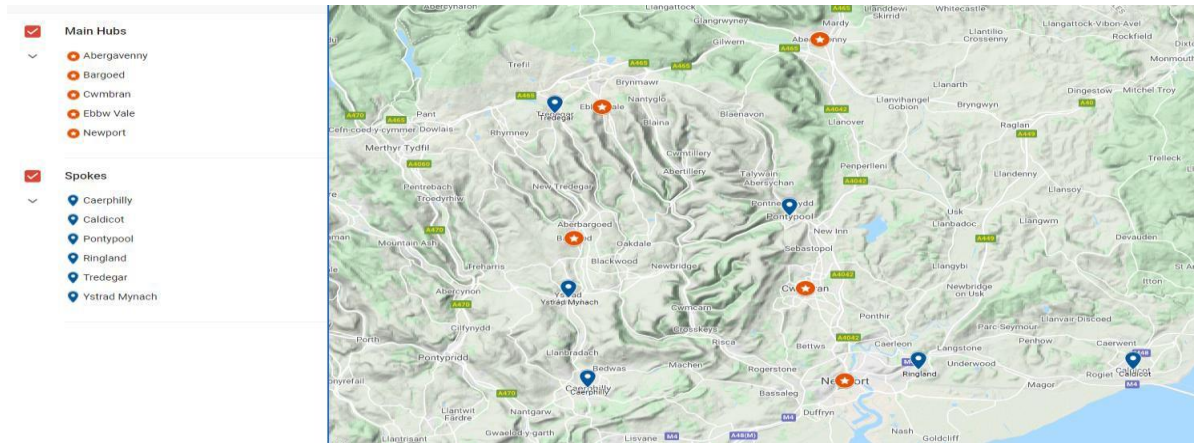
Dangosir y model 'Prif Ganolfan a Lloerennau' isod gyda'r lleoliadau a ffeirir ar gyfer y clinigau (Figur 3).

Ffigur 3



Cynllun Daearyddol y Model Prif Ganolfan a Lloerennau Newydd

Mae'r map isod yn dangos cynllun daearyddol y cynnig o ran y model 'Prif Ganolfan a Lloerennau'.



7. Manteision ac Anfanteision y Model Newydd Arfaethedig

Manteision

Ceir sawl mantais i'r model arfaethedig, sy'n cynnwys:

- Mwy o apwyntiadau'n cael eu cynnig y tu allan i'r oriau 9-5 arferol (mewn rhai safleoedd, cânt eu ymestyn i 7:30yh)
- Llai o amser disgwyl i gleifion
- Ddim angen i gleifion deithio i Gasnewydd os oes ganddynt symptomau. Bydd clinig arbenigol (hwb) ym mhob bwrdeistref, ar gyfer profion a thriniaeth ar gyfer heintiau a drosglwyddir yn rhywiol
- Llai o amser teithio i staff rhwng safleoedd, sy'n golygu gallu treulio rhagor o amser â chleifion
- Cyfuniad cynhwysfawr o sgiliau o ran meddygon, nyrsys a chynorthwyyr gofal iechyd ar gael mewn un safle
- Gwasanaeth teg ar draws y Bwrdd Iechyd
- Dim ciwio y tu allan i leoliadau
- Llai o gwynion i'r gwasanaeth
- Darpariaeth gwasanaeth dibynadwy gyda llai o glinigau'n cael eu canslo
- Mae pob prif ganolfan a'r lloerennau ar lwybrau cludiant cyhoeddus (gweler Atodiad B)
- Lleihau gwastraff o ran meddyginiaethau
- Mwy o ddewis i gleifion o ran gwasanaethau i'w mynychu

A Oes Unrhyw Anfanteision?

Mae'r anfanteision a amlygwyd o ran y model arfaethedig yn cynnwys:

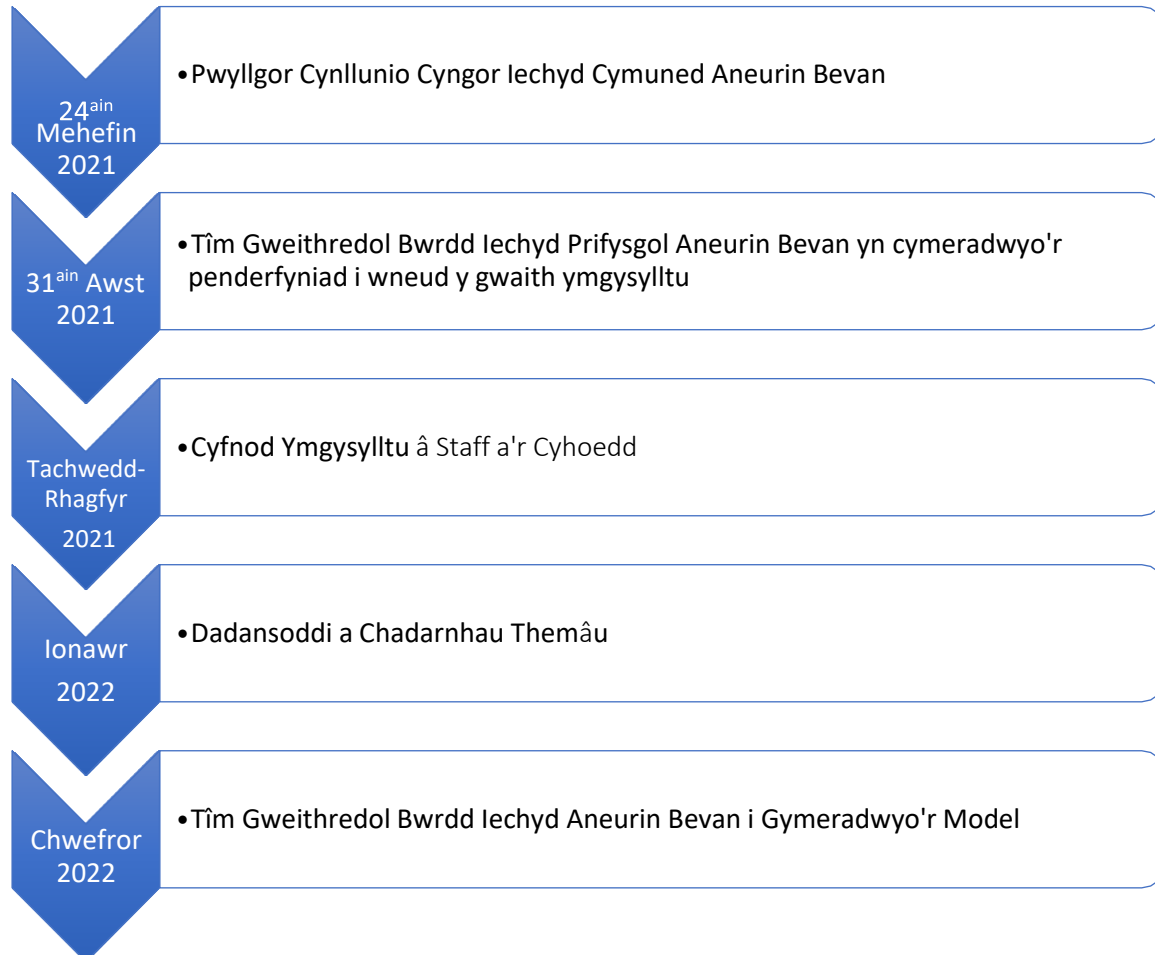
- Gall y newid mewn darpariaeth gwasanaeth o'r drefn bresennol greu rhywfaint o ddryswch i ddechrau, ond nod y gwasanaeth fyddai sicrhau cyfathrebu a llwybrau cyfeirio da i gefnogi'r newidiadau.
- Efallai y bydd rhaid i rai cleifion deithio ychydig ymhellach i apwyntiadau, os nad yw'r clinig cymunedol a ddefnyddiwyd ganddynt yn flaenorol yn rhan o'r model newydd. Fodd bynnag, bydd y gwasanaeth yn cyfeirio cleifion at wasanaethau amgen yn eu hardal, os oes angen. (Amlinellir gwasanaethau amgen yn Atodiad C)

Beth Fyddai'r Effaith?

Cynhaliwyd Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb (AEG) cyn yr ymarfer ymgysylltu, gellir gweld yr adroddiad yma (Atodiad D).

8. Llinell Amser Arfaethedig

Gweler isod y llinell amser a amlygwyd ar gyfer y gwaith:



Crynodeb

Mae Gwasanaethau Iechyd Rhywiol ac Atgenhedlol wedi gweld newid dramatig dros y degawdau, o'r model a gyflwynwyd hanner can mlynedd yn ôl, a oedd yn canolbwyntio ar 'Gynllunio Teulu'. Erbyn hyn, disgwylir model integredig o ran iechyd rhywiol, lle caiff anghenion y claf eu diwallu mewn un lleoliad. Yn draddodiadol, cyflenwyd sawl clinig o eiddo bach, nad oeddynt wedi'u hadeiladu i'r pwrpas, â'r rheiny wedi'u lleoli ledled ardal y Bwrdd Iechyd, a chydag oriau agor cyfyngedig. Ein nod yw dod â gwasanaethau ynghyd, o fewn model llawer mwy modern a chyfannol, sy'n canolbwyntio ar y claf. Trwy ganolbwyntio ein gwasanaethau o fewn safleoedd mwy arbenigol, gallwn gynnig oriau agor hirach, mwy o apwyntiadau, ynghyd ag ystod lawn o Wasanaethau Iechyd Rhywiol ac

Atgenhedlol mewn ardaloedd lleol, yn hytrach na gwneud i'r rheiny sydd ag anghenion rhywiol mwy cymhleth fynd i Gasnewydd.

Ein gweledigaeth yw un o gael hwb iechyd rhywiol integredig ym mhob bwrdeistref o fewn ardal Bwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan. Bydd yr hybiau hyn yn darparu pob dull atal cenhedlu, ynghyd â Gwasanaethau Iechyd Rhywiol ar wahân i'r rhai mwyaf arbenigol. Bydd cyfanswm nifer yr oriau o Wasanaethau Iechyd Rhywiol ac Atgenhedlol a fydd ar gael yn cynyddu oherwydd na fydd rhaid i staff deithio mwyach is sawl safle a chlinig.

-

9. Sut y Gallwch Chi Gymryd Rhan

Sicrhau Bod Eich Llais yn Cael ei Glywed, Dweud eich Dweud

Rydym wir yn gwerthfawrogi cyfraniad ein cymunedau lleol i'n helpu ni i wella mynediad at Wasanaethau Iechyd Rhywiol ac Atgenhedlol ar draws Ardal Bwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan. Rydym yn gweithio'n agos â Chynghorau Iechyd Cymuned (CIC'au) ac amryw sefydliadau sy'n bartneriaid i sicrhau bod cymaint o bobl â phosibl yn cael gwybod am y cynnig hwn, ac yn cael y cyfle i rannu eu barnau. Gallwch chwarae rhan mewn sawl modd:

Cyflwynwch Eich Barnau Ar-lein

Rydych wedi darllen ein cynnig, i gael dweud eich dweud, cliciwch ar y ddolen isod i gwblhau'r arolwg ac i rannu eich barnau â ni.

<https://www.smartsurvey.co.uk/s/SARHservices2021/>

Cwblhewch yr Arolwg Yn Bersonol

Os hoffech y cyfle i gwblhau copi wedi'i argraffu o'r arolwg, bydd y rhain ar gael ym mhob un o'n Clinigau Iechyd Rhywiol. Ar ôl ei gwblhau, rhwch eich ymateb i'r arolwg i dîm y dderbynfa yn y clinig.

Mae'r cyfle hwn i ymgysylltu â'r cyhoedd yn rhedeg am 8 wythnos, o 15^{fed} Tachwedd 2021 – Dydd Llun 10^{fed} Ionawr 2022

Ymunwch â Ni Mewn Digwyddiad Ymgysylltu Ar-lein

Byddwn hefyd yn cynnal amryw ddigwyddiadau ymgysylltu ar-lein ac yn croesawu unrhyw un i ymuno â ni i gael clywed mwy am y cynigion, a hefyd i godi unrhyw gwestiynau sydd ganddynt efallai. Gweler isod ddyddiadau ac amseroedd ein digwyddiadau ymgysylltu lleol a gynhelir trwy Microsoft Teams:

Dydd Iau 25^{ain} Tachwedd 2021, 4-5pm

Dydd Llun 29^{ain} Tachwedd 2021, 1130am-1230pm

Dydd Mawrth 7^{fed} Rhagfyr 2021, 6-7pm

Os hoffech fynychu unrhyw rai o'r digwyddiadau cyhoeddus, e-bostiwch ABB.Engagement@wales.nhs.uk i gofrestru, byddwch wedyn yn derbyn y manylion ar gyfer ymuno â'r digwyddiad trwy'r e-bost.

Beth Sydd Nesaf?

Ar ôl cwblhau'r ymarfer ymgysylltu hwn, fe awn ati i ystyried yr holl adborth, gan wedyn ei rannu â Thîm Gweithredol Bwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan a'r Cynghorau Iechyd Cymunedol perthnasol. Byddwn wedyn yn cyflwyno

adroddiad a fydd ar gael i'r cyhoedd, sy'n amlinellu crynodeb o'r hyn a dderbyniwyd. Byddwn yn ystyried yr holl faterion ac adborth a ddarparwyd a ph'un a oes unrhyw gamau lliniarol y mae angen eu cymryd. Byddwn hefyd yn defnyddio'r wybodaeth a dderbyniwyd i ddiweddarau'r Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb. Yn amodol ar drafodaethau pellach â Chynghorau Iechyd Cymuned, efallai y byddwn yn dymuno cynnal cyfnod o ymgynghori ffurfiol. Os gwnawn ni hynny, byddwn yn mynd ati i'ch gwahodd i gyflwyno sylwadau unwaith eto.

-

Atodiadau

Atodiad A- Geirfa Termiau

Geirfa Termiau	
BIPAB	Bwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan
Ysbytai (Lleoliad)	
YAF	Ysbyty Athrofaol y Faenor (Cwmbrân)
YNH	Ysbyty Nevill Hall (Y Fenni)
YBG	Ysbyty Brenhinol Gwent (Casnewydd)
YAB	Ysbyty Aneurin Bevan (Glynebwy)
YYF	Ysbyty Ystrad Fawr (Ystrad Mynach)
AEG	Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb – sy'n edrych ar effaith y newidiadau arfaethedig ar boblogaeth y bwrdd iechyd
FAQs	Cwestiynau Cyffredin
MGW	Meddygaeth Genhedlol-wrinol – enw arall yn lle Gwasanaethau Iechyd Rhywiol
Hwb	Clinig mwy sy'n darparu ystod lawn o wasanaethau, gan gynnwys gwasanaethau mwy arbenigol fel mewnbhaniadau a choiliau atal cenhedlu, diagnosis a thriniaeth ar gyfer heintiau iechyd rhywiol mwy cymhleth, ynghyd â gwasanaethau allgymorth i gleifion sy'n fwy agored i niwed
Lloeren	Clinig llai sy'n darparu gwasanaethau craidd mwy arferol, fel pils atal cenhedlu, profion ceg y groth, ynghyd â thriniaeth ar gyfer heintiau iechyd rhywiol anghymhleth.
IRhA	Gwasanaethau Iechyd Rhywiol ac Atgenhedlol – y cyfeirir atynt hefyd fel 'Gwasanaethau Iechyd Rhywiol'
Brysbennu	Dull ar gyfer penderfynu'r driniaeth feddygol gywir, yn yr achos hwn, dros y ffôn.

Atodiad B- Llwybrau Cludiant

Lloeren	Prif Ganolfan/Hwb	Llwybr Bysiau
Y Fenni	Ysbyty Nevill Hall	X43
Abertyleri	Ysbyty Aneurin Bevan (YAB) PONT-Y-PŴL	X22/E3
Coed-duon	BARGOED/ YAB/Ysbyty Ystrad Fawr (YYF)	14
Brynmawr	YAB/ TREDEGAR	X4/ E3
Betws	CASNEWYDD/ CWMBRÂN/ PONT-Y-PŴL	15/16/X24/ X29 – trwy Gaerllion, Ponthir, Ysbyty Athrofaol y Faenor
Pontllanfraith	BARGOED/ YYF/ YAB	50/C9
Rhymni	TREDEGAR/ BARGOED/ YAB	4C/ 1
Trethomas	DENSCOMBE/ YYF	50

Atodiad C- Gwasanaeth Amgen

Yn ychwanegol i'r Gwasanaethau Iechyd Rhywiol trwy glinigau, gall y cyhoedd gael mynediad ar hyn o bryd i wasanaethau iechyd rhywiol mewn:

Practisiau Cyffredinol	Mae pob Meddyg Teulu'n darparu'r gwasanaethau a restririsod: - Cyngor am yr ystod lawn o ddulliau atal cenhedlu. - Archwiliadau meddygol o gleifion sydd eisiau sylw o'r fath, lle bo'n briodol. - Trin cleifion at ddibenion atal cenhedlu, a rhoi presgripsiynau ar gyfer sylweddau a dyfeisiau atal cenhedlu (ar wahân i osod a mewnbllannu dyfeisiau a mewnbllaniadau yn y groth). - Cyngor ynghylch dulliau atal cenhedlu brys a, lle bo'n briodol, cyflenwi a rhoi presgripsiynau ar gyfer dulliau atal cenhedlu hormonaidd brys. - Darparu cyngor ac atgyfeiriadau yn achos beichiogrwydd digroeso neu sydd heb ei gynllunio, gan gynnwys cyngor
	am argaeledd profion beichiogrwydd am ddim, yn <i>ardal y practis</i>. - Rhoi cyngor cychwynnol ynghylch hybu iechyd rhywiol, ynghyd â heintiau a drosglwyddir yn rhywiol. - Fel y bo'n briodol, atgyfeiriadau ar gyfer gwasanaethau iechyd rhywiol arbenigol, gan gynnwys profion ar gyfer heintiau a drosglwyddir yn rhywiol.
Fferyllfeydd	- Y bilsen atal cenhedlu heb bresgripsiwn - Dulliau atal cenhedlu brys - Condomau
Cyfleusterau Addysg a Hamdden	- Mannau casglu condomau i bobl ifanc
Profi Gartref	- Yn ystod y pandemig COVID, bu modd i gleifion gael pecyn profi STI wedi'i anfon i'w cartref, i'w bostio'n ôl, acwedyd derbynnir y canlyniadau trwy neges testun. Byddyr opsiwn i gael profi gartref yn parhau ar ôl COVID.

E-ymgyngori	- Gall cleifion gael ymgynghoriad ar-lein gyda'u Meddyg Teulu er mwyn cael y bilsen atal cenhedlu.
--------------------	--

Atodiad D [AEG](#)

Atodiad E [Cwestiynau Cyffredin](#)